

8 kotna kupola. Stolp spredaj, lep barok. Slikarija cele cerkve 2 pol.19.stol.

V kupoli podpis Matija Pradaška.

Vel.oltar bogat, iz 1.pol.19.stol., 4 veliki zelo razgibani kipi škofov, bržkone iz 18.stol.

*rva dva str. oltarja iz 1.pol.19 stol. isto slike, a srednje vrednosti. Isto zadnji na juž. str.

Prižnica iz 1.pol.19.stol. Figure vel.oltarja so zelo dobro, novo polihromirane.

Prižev pot čeden iz konca 18.stol.

Napis na slavaloku pravi, da je sedanja cerkev posvečena 1747, dalje da je prva cerkev tu stala 1.1231.

Zuna na prezbitariju vzdana dva poznogotska reljefa. Dalje preprosta baročna arhitektura vzdana v steno, ki obdaja bazen za vodo. Napis zgoraj: Maria fons gratiarum.

Na zunanjem zidu stare zakristije sta vzdana tudi 2 poznogotska reljefa.

Juž. str. vhod ima letnico 1712.

Stele, XC, 4.11.1913, str. 19-20.

Ni trpela.

Slikarija v ladji v pritližju Šubic(?) zgeraj Potočnik ali soroden človek.

V prezbitariju slika iz Wolfovega tisa.

Lajerjevski križev ot. Odlični kipi 4 cerkvenih očetov v vel.oltarju iz 1.pol. 18.stol.

V juž.stran. oltarju slika 4 devic -Potočnik.

Zunaj na prezbitariju vzdana 2 gotška sklepnika M.božja in sv. Uršula(?)

Na zakristiji pa vešji gotski reljef sv. Petra(?)

Stele, CXVI, 23.12.1944, str. 36.

Cerkev je dobila nov oltar Lurške M.B. v duplini. Stara podoba s tega oltarja pa je bila prestavljena v kapelo na pokopališču, predstavlja od smrti vstalega zveličarja. Tudi obe tabli srca Jezusovega in Marijinega s tega oltarja prideta v kapelo.

Zg. Danica, 1.1891, str. 180.

Anton Mesjak, dobrovnski kaplan je izdal knjižico: ~~Staraxhoxhaxxox~~ Zgodovina dobrovske fare". Izvleček tega je izšel v Zg. Danici pod: Stara božja pot M.D. na Dobrovi "iz katerega je naslednje: Sedanja c. je že tretja na tem mestu. Prvotno je bila c. podružnica št. viške fare do 1.1723.

V farnem arhivu se nahajajo stari bakrorezi za spominske podobice, na katerih se vidi, da je pred 150 leti segal gozd prav do cerkve.

O nastanku te božje poti govori legenda (natisnjena 1.1863 v Droptinican) Valvazor omenja božjo pot na Dobrovi kot eno najstarejših v kranjski deželi Jurij pl. Dolničar tudi omenja v svoji kronologiji kranjske dežele prastaro svetišče na Dobrovi in pravi, da je verjetno stala tu c. že 1.970.

Najsta ejša ohranjena listina je iz 1.1459 - neka kupna pogodba.

Prvotno je tu stala kapelica, ki je kmalu postala premajhna in 1. 1231 so sezidali prvo cerkev, v kateri so bili tile oltarji: vel. oltar M.B., str. oltar sv. Magdalene, sv. Lenarta in zopet M. vnebovzetja. Zraven je bila še majhna kapelica sv. J. tefana.

1.1711 so začeli postavljati novo c., ker je bila prejšnja v zelo slabem stanju, ~~ki~~ so jo dovršili 1.1716. Zidal jo je Gregor Maček iz Ljubljane. Sedanja c. ima dve osmerokotni rotundi, ki nosita dve visoki kupoli.

L.1890 se je tu naredila duplia Lurške M.D.

L.1764 - 1772 postavljen nov farovž.

L.1841 je c. dobila nov vel.zvon, ki je bil vlit pri Samassa v Ljubljani.

L.1876 je Matija Bradaško al freska poslikal c. Dve leti pozneje je poslikal laterno in popravil slike v veliki kupoli.

Cerkev je dobila nov tlak iz cementa, v zakristiji iz kamna, nove klopi, spovednice. Prenovljeni so bili str. oltarji, naravljeni novi okvirji pri križevem potu, narejeni novi lestenci, popravljene orgle

Brenovlje je bil tron M.B. Podoba M.B. je bila narejena konc m 18.stol. prvotno je bil kip oblečen, kot je to videti še na starih spominskih podobah. Oltar je bil nekoč tzv. baldahimski oltar in štirje svetniki, ki so sedaj na oltarju so držali baldahim. Sohe svrtnikov, ki so iz lesa nam predstavljajo 4 cerkvene učenike, verjetno so prišli iz Tirolskega. L.1890 je bila prezidana in polepšana kapela na pokopališču, v cerkvi je bila narejena lurška votlikna, na pokopališču je bil postavljen nov lep

križ.

Kip M.B. ki je postavljen na koritu pri izviru studenčka pa je bil kupljen na Dunaju. Poklonil ga je cerkvi dr. Jožef Poklukar.

Zg.Danica, l.1892, str. 122, 129, 137, 153, 161, 170, 184,
193, 108.

Dobrovski vel. oltar je predelan nekdanji vel.oltar.Prvotne so pozlačene sohe štirih škofov.

Spodnji stari del. oltarja je kamnit, zgornji pa lesen in ga je naredil podobar M.Tomc l.1853.

Adaj pa je bil postavljen prvotni oltar in kdo ga je naredil ni znano

Ko so podrli prvotni oltar, so orjaške kipe 4 škofov prenesli v župnišče.

L.1853 so postavili dva od teh kipov na vel.oltar. Pozneje pa so tudi drugi dve prenesli na oltar.

Verjetno je bil nekdanji oltar narejen po vzoru ~~xxixxix~~ Berninijevega oltarja v "imu.

Zg.Danica, l.1892, str. 283.

Božja pot na Dobrovi, znana že od l.1231. Zadnje čase je zopet vedno bolj obiskana.

L.1879 je bila c. prebeljena, 8 potemnelih slik apostolov v kupoli so popravili in očistili. V laterni pa je naslikal Bradaška sliko kronanja M.B. Bradaška je doma iz Lučin in je naredil že mnogo slik po naših cerkvah. Posebno hvalijo njegove slike Brezmadežne, ki so v cerkvah: Šmartno pri Kranju, Jesenice, Blejska Dobrava, Breznica, sv. Jošt. ~~Kr~~ Restavrirali bodo tudi str. oltarje, naredili nove spovednice, klopi, ta Zg. Danica, l.1879, str.251.

Cerkev je dobila nov vel.oltar" kakor da bi bil ves iz najlepšega kamna rejen. Ob straneh oltarja stojita ~~7xxxix~~ čevljev visoka kipa Avgušтина in Ambroža. Ta dva kipa sta stara, ležala sta zavržena v župnišču, bržkone sta bila narejena na Tirolskem, rezana sta iz lesa, kakršnega pri nas ni. Sta pa še popolnoma trdna. Sedaj sta bila nanovo pozlačena." V oltarju je M.Vnebovzetje, zgoraj je sv. Trojica, na straneh dv. angela - ki ju je naredil M.Tome iz Št.Vida pri Lj. Isti podobar je ^{naredil} ~~poskasil~~ ves oltar. Zg. Danica, l.1853, str. 160.

Pesem prirejena po nar. pripovedki o nastanku božje poti.

Napisal A. Praprotnik.

Zg. Danica, l.1855, str. 105.

Vse kar je bilo o cerkvi zapisanega je l.1459 vse zgorelo in se ne ve, kaj je bila na tem mestu postavljeno prvo svetišče. Gregor de Talberg v svoji "Chronologiae Carnioliae" omenja l.970 nič pa ne pove odkod ima to sporočilo. L.1231 ~~velja~~ je vrezana na podoben M.B. iz Dobrove. L.1459 je cerkev pogorela. Postavili so novo, ki je imela 4 oltarje in kapelo sv. Stefana. L.1713 so to c. podrli in sezidali novo s prizadevnostjo Gotfrida Polhograjskega, lj. dekana. L.1744 so v pokopališču postavili kapelico M.B. V tej

cerkvi je bilo 5 oltarjev: vel. oltar M.B. na evng strani: sv. Jožefa, M. Magdalene. Na epist. strani: sv. Štefana, Lenarda in sv. Agate.

Zg. Danica, l. 1859, str. 58.

V farnih listinah se debrovska cerkev prvič omenja l. 1459.; leta 1771. je v cerkev udarila strela, a ni naredila nobene škode...

Mali zapiski, IMK III., str. 206., 1893.

Cerkev omenja zapisek iz l. 1526.

A. Koblar: Kranjske cerkvene dragocenosti l. 1526., IMK V., 1895., str. 8.

Bakrorez M.B. na Dobrovi. Dolničar pristavlja letnico 1231.

(po Dolničarjevem Marianalu)., V. Steska: Kranjska Marijina božja poa pred 200 leti, IMK IX., 1899, str. 122.

1711., oktober:

Pričeli so zidati novo cerkev na Dobrovi...

V. Steska: Dolničarjeva ljubljanska kronika od 1660 do l. 1718., IMK XI., 1901. str. 166.

Opis cerkve. Freska sv. Krištofa.

M. Zois, korespondent C.K. (25.5.1915, št. 105)

"Orgle v farni cerkvi je popravil, osnažil in uglasbil orgljarski mojster g. France Goršič iz Ljubljane. Vse delo dognano je mojstersko...."

Naši dopisi. Dobrova. Piše M. Rant. - NOVICE, 3. julij 1889. L. XLVII, list 27, str. 213.

"Zanimiva slovesnost bode na Dobrovi prihodnjo nedeljo dne 17. avgusta 1890. knezoškof bo blagoslovil novo narejen altar lurdске Matere Božje in prenovljene kapele na pokopališču...."

Naši dopisi. - NOVICE, 13. avgust 1890. . XLVIII, list 33, str. 264.

"Ne mine leto, da bi ne imeli pokazati kaj novega na Dobrovski lepi romarski cerkvi "Marije Dobrovske v lešovji" tako tudi v obilni meri letos: Ako ravnano je cerkev vsa prenovljena in v lepem stanu, ves tlak v cerkvi in presbiteriji nov iz cementnih plošč okusno zložen, cerkvene stene okusno barvane, deloma malane, klopi iz hrastine okusno zrezljane, orgle popravljene, velik luster nov, lep Leyerjev križev pot v lepe nove okvirje dejan in tron v velikem altarji bogato ozaljšan, se je vendar kazalo, da altarji sploh zaostajajo in da kličejo po novih okusnih kamnitih izdelkih, kateri bi mogli stalno kinčati lepo cerkev.

In letos storjen je začetek s tem, da je na prvem stranskem altarji iz kraškega luknjastega apnenika, jama in v njo stavljena Lurdsk. Mati Božja, prav lepo izdelana iz kamnite mase v Monakovem, Kapela na pokopališču, ki je bila dolgo zapuščena in se rabila za sodnjijske obdukcije, je izdatno poviksana, vsa ponovljena in vanjo dejan dosedanji stranski altar iz cerkve s podobo od smrti vstalega zveličarja, prikazajočega se Magdalení.... Vse te nove reči in poprave bile so danes prvo nedeljo Šmarnih naš slovesno blagoslovjene po škofu Jakobu Missiju, kateri je slovesno sprejet vodil spreved z novo podobo Matere Božje s farovža v cerkev....."

Naši dopisi. Dobrova. - NOVICE, 20. avgust 1890. L. XLVIII, list 34, str. 271.